

TJEDNIK HRVATA U MAĐARSKOJ

HRVATSKI

glasnik

Godina XVII, broj 20

17. svibnja 2007.

cijena 100 Ft

Foto: Branka Pavić Blažetić

Mali recitatori iz salantske škole

Komentar

Protuliće stvoreno za prijateljstvo

Danas nij već u Gradišču takovoga naselja ka ne bi raspolagala prijateljstvom u matičnoj nam domovini. Svagdir su se procvali službeni kontakti, na toj osnovi, samo od sebe razumljivo, njeguju se i privatne veze, a što bi moglo tirati već vode na naš jezični mlin nek ove žive, prik telefona, emaila, spravišća postojeće stvarne komunikacije. Neka mjesta imaju još i tri-četire kopčice u Hrvatskoj, u tom povezivanju vodeću ulogu odigrava Koljnof sa svojimi brojnim prijateljstvima s Gračanci, Buševčani i Bibinjci. A ove veze ne postoju samo na papiru, u riči, nego su živahna, vridna zrcala takove suradnje ke su pravoda obostrano poželjene. Kulturna delegacija iz Bibinja krajem prošloga mjeseca je boravila u Koljnofu, školsko zastupništvo iz Buševca malo kašnje za njimi se je strefilo s domaćini, a mjesec juni će pozvati u Gračane Koljnofce na stoti jubilej HŠPD-a Podgorac. Umočki Kajkavci pred kratkim su vridne minute potrošili u pažljivom okruženju Januševce u Savskom Marofu. Projdući tajedan petrovitska Dvojezična škola je pogostila dicu i pedagoge iz Donje Zeline, a istovrimeno su se mogli veseliti i Četarci prijateljem iz Kupljenova. Polag toga KUD Hruševci Kupljenski odgaja lipe čuti prema stanovnikima Hrvatskih Šic. Iz Zagorja od nedavna redovno doputuju u sjeverno Gradišće i šenkovečki folklorashi. Za nekoliko dana Bizonjci će i oficijelno okrunuti ov odnos. Nećemo tajati ni naše zaufanje da će za dogledno vreme konično stupiti i na prijateljsko polje Sisak ter Sambotel. To bi bilo jur odavno poželjno, samo naš grad nij preveć interesa pokazao prema Siscanom, ali izgleda napravit će ta korak vrijeda Hrvati u spomenutom varošu. Nardarci će u juniju skupa svečevati s prijatelji iz Murskoga Središća, a šopronske Hrvate će znova posjetiti tovaruši iz Našica. Ličko-senjska županija predviđa krajem majuša potpisati sporazum o suradnji sa Željeznom županijom. Zvana toga, ovo protuliće pozdraviti će kazalištarce naselja Hercegovca u Pinčenoj dolini, a na Hrvatske dane u Bika dojt će folklorashi iz Koprivničkih Bregov. Uz to, Undanci će u svom selu primiti zdavno vidjene drage goste iz slavonskoga Cerića. Sudeći po svemu ovomu, gdo bi se ufao reći da protuliće nij stvoreno za prijateljstvo, druženje i ugodna spravišća?

-Tihomir

„Glasnikov tjedan”

Prošloga tjedna međunarodna zajednica bila je politički usredotočena na Hrvatsku, koju su na samitu u Zagrebu ocijenili rječima, bar novinari, uzdanicom međunarodne zajednice u regiji. Pogotovo u svjetlu političkih vjetrova u Srbiji i podrške koju radikali uživaju u toj zemlji. Nasreću uspjela se i tamo formirati „proreformska” vlada, u dogоворu Tadić-Koštinica-Dinkić, i bar za trenutak otkloniti strahove od radikalizma.

Na Eurosongu pobijedila je predstavnica Srbije, pa čemo svi zajedno sljedeće godine pjevati u Beogradu. Od samostalne Hrvatske bio je to prvi Eurosong na kojem Hrvatska nije imala svoga predstavnika. Dado Topić nije prošao u polufinalnom prednatjecanju, ali je zato Magdolna Rúzsa na dostojan način predstavljala Mađarsku u završnici Eurosonga.

Domaćin samita „Proces suradnje u jugoistočnoj Europi (SEECOP)“ koji se zbio 11. svibnja u Zagrebu, Ivo Sanader snažno je podržao regionalnu suradnju i uključenje zemalja jugoistočne Europe u euroatlantske integracije, te pozvao sve zemlje da krenu putem demokracije i vladavine prava. Sastanak na vrhu SEECOP-a potvrđio je poziciju Hrvatske kao najnaprednije i vodeće zemlje u

regiji uza snažnu potporu EU-a i SAD-a. Samit je završio usvajanjem završne »zagrebačke deklaracije«, čime je označena nova faza regionalne suradnje. Svu odgovornost za nastavak tijeka demokratizacije i postizanja europskih standarda preuzele su same zemlje u regiji uz potporu najsnažnijih čimbenika međunarodne zajednice. Cilj procesa suradnje jest trajna stabilnost u okviru

Europske unije i NATO-a, istaknuto je u Zagrebu. U svjetlu hrvatskih približavanja narečenim integracijama, 17. svibnja u Zagrebu je održana druga po redu zajednička sjednica mađarske i hrvatske Vlade s niz točaka dnevnoga reda, od kojih se nadamo boljitu i u životu Hrvata u Mađarskoj. O tome opširnije u sljedećem broju Vašega tjednika.

Toplo vrijeme i visoke temperature te razlike u temperaturnim skalama, nama koji smo osjetljiviji, zadaje poprilično glavobolje ovih tjedana. Vremenu se raduju mladi koji se već kupaju u Balatonu ili toplome moru te organizatori priredaba koje okupljaju velik broj folklornih društava i na ulicama naših hrvatskih naselja.

Branka Pavić Blažetin

Na 35. jubilarnom shodištu u Juri, 6. svibnja, bilo je puno gostiju, među njima bili su i veleposlanik Republike Hrvatske u Budimpešti Ivan Bandić i predsjednik Hrvatske državne samouprave Mišo Hepp. Svetu misu celebrirao je zadarski nadbiskup, mons. Ivan Prenda

Aktualno

Profilirano članstvo – zalog budućnosti civilnih udruga

Joso Ostrogonac

Nedavno je održana sjednica Predsjedništva Saveza Hrvata na kojoj je uz ostalo bilo riječi i o Savezovu proračunu u 2007. godini, ali i o njegovu članstvu, koje treba staviti na zelenu granu. Naime, često volimo reći kako Savez ima i do pet tisuća članova, ali ne možemo pokazati članarinu koju su po zakonu o udrugama članovi udruga obvezatni uz druge zakonom propisane odredbe uplaćivati te i na taj način potvrđivati svoje članstvo i svoj interes da budu doista djelatni članovi te iste udruge. Tako se može dogoditi da dok govorimo o masovnom članstvu u svjetlu brojke od pet tisuća, za ilustraciju neka posluži primjer, kako mi je jedan od tajnika jedne od naših Savezovih podružnica, registrirane podružnice rekao, kako njihov «ogranak» ima 30 članova koji redovito plaćaju članarinu. Kako dalje u svjetlu tih pokazatelja sačuvati vjerodostojnost? Između kongresnih zaključaka iz Koljnofa čula se i potreba što skorijega stavljanja djelovanja Saveza na pravno utemeljene i profilirane osnove, to više što je i na posljednjim izborima za manjinske samouprave upravo Savez Hrvata u Mađarskoj, kao najjača hrvatska zemaljska udruga, odigrao ključnu ulogu, tako da danas u najvišemu političkom tijelu Hrvata u Mađarskoj, u Skupštini Hrvatske državne samouprave, sjede isključivo zastupnici koji su na izborima krenuli upravo uz potporu Saveza Hrvata u Mađarskoj (iznimka je Društvo Horvata kre Mure koje je usklađeno djelovalo sa Savezom).

Potkraj travnja čule su se vijesti kako je od nadležnoga parlamentarnog odbora Savez za svoju djelatnost u 2007. godini dobio više nego skromna sredstva. Po mišljenju predsjednika Saveza Hrvata u Mađarskoj Jose Ostrogonca, koji reče kako to još uvijek nisu službeni podaci, ali je na njihovu molbu predsjednik Skupštine HDS-a Mišo Hepp već reagirao kod nadležnoga odbora. Na žalost mnogo toga nije mogao učiniti jer su sredstva već podijeljena. Izgleda da smo mi dobili oko

2,5 milijuna forinti, dok su neke civilne udruge koje nemaju veze s Hrvatstvom, ali su se „pojavile“, i u našim bojama, dobiti gotovo 50 posto od svote novca dodijeljenoga nama, kazao je Ostrogonac. Mi smo obišli sve odbore i nadležnima ukazali na važnost krovnih civilnih udruga, u našem slučaju Saveza Hrvata u Mađarskoj, zajedno s predstvincima drugih manjina koje muče slični ili isti problemi. Obećanja smo dobili, ali ključ pri podjeli novaca nije nam pogodovao.

Kod Odbora za ljudska prava natječu se sve civilne udruge, tako i zemaljske udruge, kao što je Savez Hrvata u Mađarskoj, čiji je zadatak uskladivanje ovdašnje hrvatske civilne sfere. Da bi se ta ulogu mogla ostvarivati, trebaju određena materijalna sredstva. Natječajne mogućnosti su otvorene, ali to su mala sredstva za krovnu organizaciju i njezinu nesmetano djelovanje. Nemamo danas ni administratora te sve radimo uz dobru volju i pomoći naših aktivista.

Otežava nam ovogodišnji položaj i plan rada i primjedba nadzora s glavnogradskoga javnog odvjetništva kako trebamo ubirati članarinu. Za to trebamo mijenjati statut, a on se može mijenjati samo na kongresu. Trebalo bi sazvati izvanredni kongres. Kongres i njegovo sazivanje stoji najmanje milijun forinti. Kako to učiniti, ne znam. Pred nama su veliki zadaci, mi bismo kongres odgodili za iduću godinu, kako bismo ga mogli dobro pripremiti. Mi kažemo da imamo oko pet tisuća članova. Bila je to stvarna brojka prije desetak godina. Regije se trebaju registrirati. Zasada Bačka i Baranjska regija nisu registrirane, to treba što skorije riješiti. Baranja ima pred sobom zadatak biranja novoga predsjednika jer Mišo Hepp, sadašnji predsjednik Baranjskog ogranka, odrekao se te dužnosti. Trebamo izraditi nacrt za članarinu. One regije koje su registrirane, već danas rade po načelu prikupljanja članarine. Čekamo pomoći i iz matične države, nešto smo već i dobili zahvaljujući diplomatskim predstavništvima Republike Hrvatske u Mađarskoj. Moramo se truditi, ali zbog nedostatka novčanih sredstava ne možemo organizirati državne manifestacije koje su naše i na kojima ćemo se mi pojavit sa svojim programima i sadržajima. Savez računa na moralnu i materijalnu potporu Skupštine HDS-a u kojoj sjede zastupnici koji su na izborima krenuli u njegovim bojama. Suradnja se nastavlja i u idućem razdoblju, jednako kao i zajednički programi. Računa se uskoro i na potpisivanje ugovora o suradnji između Saveza i HDS-a, izjavio je za Hrvatski glasnik predsjednik Saveza Hrvata u Mađarskoj Joso Ostrogonac.

bpb

Ivica Račan

(1944. – 2007.)

U Zagrebu je nakon kratke i teške bolesti 29. travnja preminuo predsjednik SDP-a, saborski zastupnik Ivica Račan. Rođen je 24. veljače 1944. godine u Ebersbacku u Njemačkoj. Djetinjstvo i mladost proveo je u Slavonskome Brodu, a studije je završio u Zagrebu. U politički život ulazi 1972. godine kada postaje članom Izvršnoga komiteta Saveza komunista Hrvatske. Deset godina poslije imenovan je ravnateljem Političke škole Josipa Broza Tita u Kumrovcu, a potom i za člana Predsjedništva Centralnoga komiteta SKH. Bio je na čelu hrvatskog izaslanstva na 14. partijskom plenumu Saveza komunista Jugoslavije kada su hrvatski i slovenski delegati napustili plenum u znak prosvjeda protiv velikosrpske hegemonije najavivši tako i raspad Jugoslavije, te protivljenje Miloševićevim idejama o Velikoj Srbiji. U osviti demokratskih promjena 1989. Ivica Račan dolazi na čelo Centralnoga komiteta SKH-a. Godine 1990. SKH na čelu s Ivicom Račanom donosi odluku o raspisivanju prvih višestračkih izbora. Račanova stranka (SKH-SDP) na izborima postiže 35% glasova, i vlast predaju pobjedničkoj stranci Hrvatskoj demokratskoj zajednici. Na izborima 1992., sada već Socijaldemokratska partija (SDP), postiže svega 2% glasova birača. Zbog političke umjerenosti Račana mnogi karakteriziraju pridjelom kompromista. On u oporbi radi umalo osam godina na jačanju SDP-a, stvara se novi imidž stranke, raščišćava se s komunističkom prošlošću, te na izborima 2000. g. SDP u koaliciji s HDZ-om formira vladu. Ivica Račan postaje hrvatskim premijerom. Račanovim dolaskom na vlast prestaje takozvana «tiha međunarodna izolacija Hrvatske», te on i njegova vlast predaju i službeni zahtjev za otvaranje pregovora s EU. Račanova koalicija u studenome 2003. gubi izbole, na vlast dolazi HDZ s Ivtom Sanaderom na čelu. SDP djeluje kao najjača oporbena stranka. U veljači 2007. Ivici Račanu dijagnosticiran je tumor na bubrezima, zbog komplikacija u liječenju i metastaza. Dana 11. travnja odstupa s mjesta predsjednika SDP-a. Ivica Račan umro je 29. travnja 2007. godine. O njemu je stranački kolega Mato Arlović kazao: „Račan je bio inicijator i sudionik uvođenja višestračja. Dostojanstvenim prijenosom vlasti na prvih višestračkim izborima 1990. stvorio je temelje hrvatske demokracije. Gubitkom vlasti Račan pristupa stvaranju socijaldemokracije i borbi za ljevicu na hrvatskoj političkoj sceni, jer bez nje ne može biti prave demokracije.“ Predsjednik Sabora Vladimir Šeks na komemoraciji u hrvatskom Saboru rekao je: „Ivice, ti si svoj životni put završio, ali si ga ispisao odgovorno i čestito prema svojim najbližima, prijateljima i Domovini“.

bpb

BAJA – *Uoči sjednice županijske hrvatske samouprave*

O pravilniku rada i ustrojstva, o proračunu i programima

Nakon osnivačke sjednice održane 19. ožujka u Kečkemetu, na poticaj predsjednika Jose Šibalina, 26. travnja u županijskome Narodnosnom domu u Baji održan je dogovor vijećnika Županijske hrvatske manjinske samouprave. Kako nam reče Joso Šibalin, svrha je sastanka bila da se uoči prve redovite sjednice izradi nacrt pravilnika o radu i ustrojstvu, nadalje proračunu i programima Hrvatske manjinske samouprave Bačko-kišunske županije (prijedlog za službeni naziv županijske hrvatske samouprave) za 2007. godinu.

Prema dogovoru uz naziv na grbu županijske hrvatske samouprave stajat će županijski grb, sjedište će biti u Narodnosnom domu, koji će uz voditelja Istvána Hajdúa, županijskog referenta za manjine, osigurati potrebno zalede administrativnih i gospodarskih poslova. Predviđeno je osnivanje dvaju odbora (četveročlanog odbora za financije, petočlanog odbora za obrazovanje, kulturu i društvene veze) uz uključivanje vanjskih članova. Među ostalima predsjednik Joso Šibalin izvijestio je okupljene o svome referatu na II. bajskoj konferenciji ustanova u održavanju državnih manjinskih samouprava, u kome je upozorio na prva iskustva u radu županijskih manjinskih samouprava, ponajprije na zakonske nedostatke i financiranje srednje razine koja se ne razlikuje od mjesnih samouprava (640 tisuća forinti). Stoga u sastavljanju proračuna za 2007. godinu neće biti velikih mogućnosti jer će županijska hrvatska samouprava gospodariti državnom potporom za tričetvrt godine, a to je iznos od 470 tisuća forinti, koji će jedva pokrивati putne troškove županijskih sjednica i sjednica odbora. Gleda programa jasno je da županije, barem zasada, neće imati svoje vlastite programe, ali će podupirati važnije mjesne priredbe kako bi one dobile županijski rang.

Prva redovita sjednica županijske hrvatske samouprave održat će se najvjerojatnije početkom lipnja jer je na osnivačkoj sjednici predsjedniku Josi Šibalinu povjerenjeno da najkasnije do 31. svibnja za lipansku sjednicu podnese prijedlog pravilnika o radu i ustrojstvu Županijske hrvatske manjinske samouprave. Njime će se regulirati rad županijskoga manjinskog tijela, prihvatići naziv, pečat manjinske samouprave, te utemeljiti odbori.

U iščekivanju boljih dana mohačkog muzeja

Posla ima, traže se sredstva

„I županija i grad naglasili su kako je taj muzej zajednički interes i da treba uložiti sve moguće kako bi se zajedničkim snagama osigurali uvjeti za sakupljački rad, očuvanje i prikazivanje zbirke kojoj nema prema ne samo u užoj regiji nego i u europskim omjerima” – naglašeno je uz ostalo prije gotovo dvije godine povodom obilježavanja 80. obljetnice Muzeja «Dorottya Kanizsai» u Mohaču, objelodanjeno na stranicama našega tjednika. Unatoč tome, lani su se javili ozbiljni problemi oko održavanja i te kako važne ustanove za Hrvate u Mađarskoj, s obzirom na golemo narodno blago hrvatske materijalne i duhovne kulture. U razgovore o budućnosti muzeja uključena je i Hrvatska državna samouprava.

Kakva je trenutno stanje? – upitali smo nedavno Jakša Ferkova, ravnatelja «bazičnog» muzeja u Mohaču.

«Finansijska situacija ni sad nije bolja nego što je bila, ne znamo što će biti, u iščekivanju smo razvoja situacije. Ne znam ni sam što će biti. Izabrana je nova Županijska skupština Baranje, a imamo i novu ravnateljicu u Pečuhu. Posla imamo, Fakultet u Pečuhu naručio je tri izložbe. Lani smo počeli jednu izložbu u budimpeštanskom HOŠIG-u, koju bismo ove godine završili, ali to ovisi ponajviše o novčanim mogućnostima, hoće li uspjeti nabaviti odgovarajuća sredstva putem natječaja. To je etnografska izložba «Hrvati u Mađarskoj», u okviru koje su izložene nošnje, fotografije, keramika i drugo. Lani smo predstavili bošnjačke i šokačke Hrvate, ne samo iz Baranje već i iz Bačke, iz Santova, a ove godine bismo prikazali podravske, pomurske, gradišćanske i bunjevačke Hrvate. Ako već učenici nemaju priliku doći u naš muzej u Mohač, onda da im se tamo predstavi gdje pohađaju školu, da upoznaju kako su nekada živjeli i radili naši stari.»

Kako reče moj sugovornik, uvjeti za rad nisu nimalo idealni, a osim finansijskih teškoča navodi i smanjeni broj djelatnika.

«Malo nas je, a posla ima mnogo. Lani su nam otpustili jednu osobu, Marcelu Kulutac, koja se bavila tekstilom, koja je radila na

popravljanju i obnavljanju sakupljenog materijala u skladištu, vezla, šila i krpala. Na žalost, za to sada nemamo djelatnika, a bilo bi nam prijeko potrebno.»

Prema riječima Jakše Ferkova, ono što je prikupljeno, spisano je na kartonima, a sada treba sve katalogizirati. Ako još nekog otpuste, onda mogu zatvoriti vrata muzeja.

Budući da finansijskih sredstava nemaju, novu građu mogu skupljati samo onda ako ju im tko dade u poklon. Prije 5-6 godina još su mogli nabaviti sredstva za sakupljački rad putem natječaja, kojih sada nema, a usto sve je poskupjelo. Kako kaže, bilo bi mnogo toga u Baranji i u Podravini, ali i na bunjevačkom prostoru u Bačkoj. Posao otežava i to što sve treba popravljati, dotjerivati. Lani su za održavanje dobili 1,5 milijuna forinti od Hrvatske državne samouprave i Javne zaklade za nacionalne i etničke manjine. I ove godine očekuju potporu Skupštine HDS-a, ali i putem raznih natječaja.

„Ne znam ni sam što će biti, što će nam Boga dati” – ponavlja na kraju našega razgovora ravnatelj Jakša Ferkov, u iščekivanju razvoja situacije i boljih dana za mohački muzej.

S. Balatinac

Blagdan sunovrata u Ferencvárosu

*„Vino je ljubav koja teče.
Dragulj je kristalična ljubav.
Žena je nepatvorno biće ljubavi.
Pridajem li još cvijet i glazbu,
osjećam da ta ljubav blista u raskošu boja
i pjeva, miriše, živi i mogu je pojesti i popiti ...”
(Hamvaš)*

U subotu, 14. travnja, s početkom u 18 sati, u Bugarskom domu kulture, u organizaciji Hrvatske manjinske samouprave budimpeštanskog IX. okruga, Ferencvárosa, održana je veoma uspješna kulturna priredba – Blagdan sunovrata.

Nazočne goste, među inima predstavnike hrvatske diplomatske službe u Budimpešti, konzulicu veleposlanstva Republike Hrvatske, Carmen Floršić, goste HOŠIG-a, članove izaslanstva Kazališta mladih iz Splita i predstavnike okružnih hrvatskih samouprava, pozdravila je predsjednica Marija Šajnović.

Blagdan sunovrata zapravo je slavlje dolsaka proljeća i velikih radosti, kao što su ljubav i vino. Svi smo mi Hrvati iz Santova, Aljmaša, Pačira i Vršende koji obitavamo i djelujemo u Budimpešti. Sve nas osim toga povezuje još jedna nit, deveti okrug. Danas vam želimo predstaviti naš uži zavičaj, južnu Mađarsku. Izložbom hrvatskih narodnih nošnji, glazbom, plesom, pjesmom i vinom. U večernjem programu će se predstaviti KUD HOŠIG-a „Tamburica“, a nakon njihova programa, uz kušanje bureških specijaliteta gosp. Srećka Pavlovića i specijalnih kapljica baranjskih vina, uveseljavat će nas popularni tamburaški sastav Ladislava Kovačevića, «Orašje» iz Vršende, želeći vam svima nezaboravnu i ugodnu večer – rekla je uvodno, predsjednica Marija Šajnović.

U lijepom broju okupljene goste, za bijelim prostrtim stolovima, prostrane kazališne dvorane Bugarskog doma kulture, uime plesnog ansambla pozdravila je i uč. 2. r. Inez Nikšić, a koja nas je upoznala s kraćom poviješću djelatnosti koja datira čak od 1987. godine. Naši mlađi entuzijasti, folklorne nam baštine, danas djeluju u tri grupe učeničkih naraštaja od 90 osoba, s ciljem i prioritetnim zadatkom sakupljanja i očuvanja bogatstva tuzemnih plesnih, glazbenih hrvatskih tradicija te umjetničko postavljanje i predstavljanje na scenu. Česti su gosti glavogradskih okružnih samoupravnih kulturnih zbivanja i prigoda kao i sudionici niza plesnih susreta i festivala ovđe i u inozemstvu, kao što su Zagreb, Šibenik, Moskva, Riga i Helsinki.

Ovoga je puta publika mogla uživati u koreografijama umjetničke voditeljice Marije Silčanov Kričković i njezina supruga Antuna Kričkovića, nositelja odličja Zasluznog umjetnika Narodne Republike Mađarske, i to

u Šokačkim plesovima iz Baranje, zalskim pjesmama, Mediteranskim plesovima, Valpovačkom kolu i Žetvi.

Ovaj ciklus samouprave i u sastavu i u predviđenim svojim programima zaslužuje opću pozornost hrvatskih zajednica u Budimpešti. Naime, predsjednica Šajnović, uza Stipana Kovačeva, Bernadetu Kovač, Dominiku Angebrandt i Đurdicu Brindza, već lani u listopadu – radi dostojnog predstavljanja hrvatske zajednice – osmisnila je i ovu uspješnu prigodu. Danas u IX. okrugu, osim hrvatske, djeluje još njemačka, slovačka, srpska i rusinska manjinska samouprava. 12. svibnja se predstavilo pet manjinskih samouprava, kada je također nastupio KUD „Tamburica“. Osim toga im je u planu aktivno sudjelovanje na raznolikim lokalnim priredbama.

Tako će 6. listopada – povodom dvodnevногa „Ferencvaroškoga proštenja“, na posebnom štandu, biti prilike za predstavljanje hrvatske kulturne baštine – saznali smo od predsjednice Marije Šajnović tijekom vesele i razdragane večeri koja se, uz neumorno plesanje naše mladeži pa i starijeg nam svijeta, odvijala u nesvakidašnjoj i nezaboravnoj atmosferi.

M. Dekić

ČAKOVEC – Pomurski i međimurski poštari surađuju već više od pet godina. Povezali su se posredstvom hrvatskih poštara u našim naseljima, pa se svake godine priređuje nogometni susret i kulturna večer, naizmjenično u Mađarskoj i u Hrvatskoj. Ovaj put, 19. svibnja, domaćini će biti poštari iz Čakovca, gdje će se održati nogometne utakmice između poštara te poštarica dviju država. Na kulturnome programu nastupiti će tamburaši „Sumartonski lepi dečki“ sa sumartonskim mješovitim zborom.

MLINARCI – Hrvatska manjinska samouprava na čelu s Kristinom Geröy priredila je za sve naraštaje proslavu 1. svibnja. Toga dana, kada se slavi rad, nije se radilo, nego se igralo na mjesnom igralištu, priređena su natjecanja za djecu, pečenje slanine i zabava. Manjinska samouprava tom priredbom želi privući što više žitelja da se djelatno uključe u njezine programe.

SERDAHEL – Ribičko društvo prvog dana svibnja priredilo je natjecanje u pecanju. Ove godine natjecanje je bilo međunarodnoga karaktera, naime, stigle su kolege iz Hrvatske, iz Goričana i Kotoribe. Na mjesnoj šljunčari okupilo se šezdesetak ribiča od kojih su 17 bila djeca. Među odraslima ovaj put su bili uspješniji domaćini. Prvo mjesto osvojio je Stjepan Mihović s ulovom od 15 kg, drugo Stjepan Prosenjak s 2,8 kg, a treće Stjepan Trojko s 2,5 kg. Nagrade je uručio Ladislav Markan, predsjednik Društva. Djeca su bila manje sreće, kod njih su ulovile samo dvije osobe. Dino Cavlek s ulovom od 1,4 kg osvojio je prvo, a Mihail Pongrac s ulovom od 0,7 kg drugo mjesto. Sljedeći susret ribiča predviđa se u kolovozu na Danu sela Serdahela.

LETINJA – Dobrovoljno vatrogasno društvo iz toga pomurskoga grada dobro surađuje s međimurskim vatrogascima. Kada je letinjsko društvo slavilo 120. obljetnicu svoga postojanja, 6. svibnja, pozvane su i ekipa iz Hodošana, Donjega Kraljevca i Goričana, gdje su se one natjecale. Géza Mandli, predsjednik DVD Letinje, naglasio je važnost gajenja dobrosusjedskih odnosa preko granice, naime, ako dođe do opasnosti i problema, najvažnija je pomoći, a ne tko odakle je. Program je ponudio puhački orkestar letinjske glazbene škole.

SERDAHEL – Hrvatska manjinska samouprava „Stipan Blažetin“ među svoje programe uvrstila je sakupljanje izraza starih obra, zapisivanje nekošnjih običaja i povijesnih trenutaka mještana, odnosno pomurskih Hrvata. Stoga početkom svibnja objavio je natječaj za pisanje životne priče i za sastavljanje rječnika pojedinih zanimanja kako bi se mogao sastaviti svojevrsni almanah. Rok predaje radova je 24. prosinca; ocijenit će ih prosudbena komisija. Za dodjelu nagrada samouprava je odvojila 100 tisuća forinti.

Treći CD umročkoga tamburaškoga sastava

„Mi smo Kajkavci”

Još pred Vazmi je bila gotova treći CD Umočkih tamburašev, koja je izašla iz jurskoga studija pod naslovom „Mi smo Kajkavci”. Na ovom nosaču zvuka sve skupa najdemo 19, uglavnom narodnih jačak, a pjesme „Mi smo Kajkavci” i „Stara tambura” su djela umjetničkoga dirigenta i strastvenoga pjevača sastava Ivana Salmera. Novost ove cedejke je da je muški glas pojačan i ženskim pomoćnim vokalom Estere Nemet, Eve Palmai i Anike Radović. Uz osnivače ove tamburaške grupe je ovput sviralo i novo pokoljenje, tako Kajkavce s instrumenti činu Gabrijela Bališ, Adam Horvat, Adrian Palmai, Jožef Palmai, Tamaš Palmai, Estera Radonji, Tünde Radonji, Ivan Salmer, Agneš Varhelji, Luca Varhelji, Mate Varhelji. Kajkavci iz prošlosti imaju jur dva albuma, „Slatke tajne” iz 2004. Ijeta, a božićne pjesme „Radowjute se, narodi” od lanjskoga ljeta. *tihos*

MOHAČ – U srijedu, 16. svibnja, u predvečernim satima u mohačkoj Šoakačkoj čitaonici priredena je mala svečanost povodom Majčina dana. Djeca, koju podučava mlada učiteljica Bea Janković, tom su prigodom na otvorenoj pozornici izvela prigodne recitacije i pjesme, te prikazala nekoliko plesova (na slici koje smo dobili od organizatora). S vlastoručno izrađenim rado-vima djeca su čestitala svojim majkama i bakama. Dirljivi trenuci nisu prošli bez suza.

Trogirani u Novom Budimu i HOŠIG-u

Kada mi je dostavljena pozivnica Anice Petreš Németh, predsjednice Hrvatske manjinske samouprave budimpeštanskoga IX. okruga, Novoga Budima, sjetio sam se niza izvanredno uspješno organiziranih i izvedenih programa uzajamne suradnje, sa zbratimljenjem Novim Budimom i dalmatinskim, starodrevnim gradom Trogirom što ga je u III. stoljeću prije naše ere, pod nazivom Tragurion, osnovalo grčko stanovništvo s otoka Visa i koji se nalazi u istočnoj dalmatinskoj regiji, povezan s otokom Čiovom, na 21 km udaljenosti od grada Splita. Malo njih znaju da se i Split i Trogir nalaze na popisu UNESCO-ove svjetske baštine.

Na pitanje kako je došlo do gostovanja Trogiran u Budimpešti, predsjednica Petreš rekla nam je: Na temelju i vama dobro poznatih učinkovitih uzajamnih prijateljskih odnosa većinske i hrvatske samouprave našeg okruga, odnosno lanjskog boravka s našim učenicima u Trogiru, imali smo prigode poslušati koncert ženskoga zbora koji nas je oduševio. Osmisljavanje njihova gostovanja dao nam je povod priređivanja ovogodišnjega već tradicionalnog Mjeseca hrvatskog jezika, kulture i znanosti u HOŠIG-u. Riječ je zapravo o gostovanju četrtdesetero polaznika gimnazije i njihovih pratitelja, predvođenih ravnateljem, prof. Dujom Mišom, a čije zbrinjavanje naša odgojno-obrazovna ustanova nije imala mogućnosti snositi, stoga je naša samouprava primila na sebe dnevne troškove njihova boravka. Vjerujem da su gosti iz Trogira i naše odrasle članove na misi (22. travnja), te naše učenike i djelatnike HOŠIG-a, 23. travnja, uspjeli očarati svojim bogatim umjetničkim programom.

Naiime, 22. travnja u novobudimskoj crkvi sv. Emerika s početkom u 16 sati održana je sveta misa koju su na hrvatskom jeziku služili don Tomislav Čubelić, dekan župnog ureda, odnosno katedrale sv. Lovre u Trogiru, i Vjenceslav Tot, naš franjevački redovnik iz Ostro-

gona. Misno je slavlje proteklo u uvijšenoj duhovnoj atmosferi, što ju je uveličao koncertni program izведен pod ravnjanjem Marija Miline, prof. na Gimnaziji i ekonomskoj školi Ivan Lucić iz Trogira.

Uz pratnju glasovira Vinka Buble, izvedena su djela Ave, Marija, Hrvatska misa, Gospode, pomiluj, Slava, Vjerovanje, Svet, Blagoslovljen i Jagajće, a potom također vrhunска djela od kojih izdvajamo Mozartovu Fantaziju, Ladićev Scherzo br. 2, Šostakovićeve Valcerske uspomene, Bachovu Fugu u g-molu i Brahmsove Rapsodije u h-molu.

Uspješnost koncerta sutradan istaknula je i ravnateljica HOŠIG-a Marija Petrić: Prekrasnim pjevanjem i glazbom uljepšali ste nam ovaj dan i ujedno uveličali Mjesec hrvatskoga jezika, kulture i znanosti. Vidim da vam je srce prepuno pjesmom i glazbom koju ste nam donijeli i poklonili. I mi volimo glazbu, baš kao i vi, jer je zapravo ta umjetnost najблиža, najmilija za sve ljudi, a za koju ne treba poznavati nijedan strani jezik. Vidi se da mnogo truda ullažete u zbor i glazbu, jer tako lijepo pjevati, tako lijepo svirati znaju samo oni koji to vole i mnogo vježbaju. Hvala vam što ste nam srca ispunili glazbom i ljubavlju koju ste nam donijeli iz vašega prelijepog i osunčanog Trogira. Posebno želim zahvaliti prof. Anici Petreš koja je posredovala da se ovaj krasni i dojmljivi susret ostvari.

O djevojačkome zboru Srednje škole Ivana Lucića, osnovanog prije 14 godina, uz preporuku ravnateljice prof. Duje Miše, valja znati da on aktivno djeluje na regionalnim nastupima. Napose su ponosni na njihov svakogodišnji tradicionalni božićni koncert u trogirskoj katedrali. Osim na županijskoj razini, zbor je do sada sudjelovao i na osam državnih natjecanja u Varaždinu, gdje je osvajao pet puta srebrna odličja i tri puta brončana. Zbor je do sada nastupao u Slovačkoj, Italiji i ovoga puta u Mađarskoj.

M. Dekić

POZIVNICA

Srdačno pozivamo sve sadašnje i bivše djelatnike i učenike Hrvatskog vrtića, osnovne škole i učeničkog doma na svečanost obilježavanja 60. obljetnice Hrvatske osnovne škole u Santovu

Vrijeme: 26. svibnja 2007. – Mjesto: Dom kulture Santovo

Program:

- 9.00 Polaganje vijenaca u spomen preminulim djelatnicima i učenicima škole na mjesnom groblju
- 10.00 Doček gostiju i uzvanika
- 10.15 Otvorene izložbe o prošlosti i sadašnjosti škole
- 10.30 Svečani program
 - Pozdravni govor
 - Prigodni program bivših i sadašnjih učenika
- 12.30 Sastanak naraštaja bivših učenika u školi

Obavijest na tajništvu škole: 06 79/554-313 ili 06 79/554-314.

Organizatori

Intervju

Razgovor s Ivanom Salmerom, prilikom nove cedejke

„Kad pjevamo, kad sviramo, predake slavimo ...”

Razgovor vodila: Timea Horvat

U zaistinu kratkom roku ste se odlučili da ćete izdati još i dva albuma. Zašto tako brzo?

Mi smo planirali izdati dvi ploče skupa, božićnu i ovu narodnu ploču, ali prošlo ljeto je bilo za nas puno posla. Onda se je napravilo Umočko veselje, i jednostavno nismo stigli. Prvo smo snimili božićnu, i za studio nije odgovaralo da još lanjsko ljetu snimimo i drugu ploču. Morali smo malo pričekati, i ljetos u drugom mjesecu se je to zgodalo. Jako čuda pjesam imamo na ovoj ploči, a puno je stalo to vremenima da uvježbamo sve tako poštено, i da ljudi ki budu to slušali zaista uživaju. Studio se je dvakrat selio u Umok, tamo smo snimili cedejku u Seoskoj kući i onda jedan cijeli tajdan smo išli u grad Juru. Zatim rizanje, mišanje, ekstra pjevanje, neke dodatne u muziki još snimiti, zavolj toga smo malo kasnili, ali hvala Bogu još pred Vazmi je bila vani ova ploča.

Čiji je naslov Mi smo Kajkavci? U twojoj jački pod istim nazivom se piše „Kad pjevamo, kad sviramo, predake slavimo ...“ To treba naglašavati?

Da, jer mi smo kajkavci. Kade djelam, ono se, oni ljudi, oni su kajkavci i ja sam htio da to budu svi znali. Nisam nek ja htio nego i cijelo društvo da ljudi saznaju da tamo živu kajkavci. Ovde na blizini nimamo kajkavskoga sela, zvana Vedešina i Umoka, a ova su susjedna sela. Pokidob u Vedešinu nimaju nikakovo društvo, a naš ansambl postoji već ljeta dugo, mislili smo da se moramo pojavit ovako da ljudi zapametu da ima još kajkavcev, da još postoju i da budu znali i drugi za nje.

Koje pjesme sadrži cedejka?

Mi smo se brinuli za to da bude svakavih pjesam na ploči. Gradičanskih, dalmatin-

skih, slavonskih, bunjevačkih, šokačkih i moje dvi komponirane pjesme. Htili smo da bude i ov album šarolik da se bude puno pjevalo na njemu i zamolili smo neke divojke da nam pomažu, što se tiče vokala. I sad sve bolje zvuči. Moramo to još izvježbati i uživo tako da kad budemo predstavili ploču, ne znam još kada, da to bude isto tako zvučalo uživo kot i na snimki.

Imate tri ploče, a niste imali nijednu promociju. Zašto?

Slatku tajnu, onu prvu ploču mislili smo da ni tri bi predstaviti. Ne znam zbog čega, ali ovako je ispalo. Božićnu ploču napraviti je bilo dost naporno, a vrimena bilo malo. Za ovu treću smo jur planirali prezentaciju u majušu, ali sad jur znam da neće ići kad imamo puno nastupov. Moramo neki drugi termin najti, junij mjesec je ispašao, morebit u juliju će biti konačno prezentacija.

S jedne strane pak moremo izjaviti da je neka promocija bila nedavno u Savskom Marofu. Publike je bila očividno oduševljena od vas i od vaše glazbe, i od toga, kako si znova uspio dotirati svoje svirače do nekog muzičkoga vrhunca ...

Jednostavno ja imam svoju misao o tamburaškoj glazbi i što ja izmislim, to tako mora i biti, zato se i trsim. I ja sam čutio da je publika u Savskom Marofu bila predivna i cijenili su nas burnim aplauzom. Moji najmladji tamburaši, ki još ni ljetodan nisu s nama, za nje je bilo to još važnije, jer prvi put su mogli čutiti u hrvatskoj sredini kako je odlično, pošteno i čisto svirati. I nadalje su mogli osjetiti da koliko to ima vridnosti i da sve ovo nije samo zabava nek i nekakov dar za dušu i srce drugih ljudi. I ja sam bio iznenadjen na ovom nastupu, kako su znali moji tamburaši iz mojega pokreta, jednog pogleda što ja očekujem od njih. Samo se okrenem, i oni znaju što bih ja htio od njih, a to je za mene prekrasno.

Kako dalje? Koje plane još čuvate, odnosno nosiš ti u svojem mozgu?

Kako kod svakoga društva, i kod nas ima krize. Negda se to pojavi, ali ja sam za to u Umoku, ne samo onde nego u bilo kojem društvu, da se to riješi. Sad smo mi došli na neku kriznu točku, ali nadam se, i skoro bih rekao da sam siguran da ćemo to moći riješiti. Sviranje mora pojti dalje i ne smimo pustiti on nivo što smo jur stigli jednom.

To mora ostati. Još ne znam dokidob, ali za nekoliko ljet sigurno, jer u Umoku nije podmlatka, a tako je za nas jako teško planirati, recimo za budućnost. Tamburašem sam rekao na početku, bit će da lipo postepeno idemo gori, a pak kad dojdemo na vrhunac, tamo ćemo neko vrimi i biti. A zatim pak mora doći i pad. Dokle se to može držati na amaterskom polju ta vrhunski nivo, ja ću se truditi to održati, dokle morem. Kad ne budem već mogao, onda će ostati prez tamburaškoga orkestra.

Mi smo se sad rano spustili u tu krizu i krajnje padanje. Bolje dajmo spomenuti kakove nagrade, ocjene imate u svojem vlasničtvu. Koliko mi je poznato, vrijeda se ganete i na još jednu državnu kvalifikaciju??

Pripravljamo se 20. majuša u Juru, onde će biti za plesače državna kvalifikacija, ali i mi moramo biti uvježbani da budu postigli onu nagradu koju imamo i mi, svirači. A to je županijska i državna zlatna kvalifikacija, a projduće ljetu smo dobili od Saveza KOTA, u narodnosnoj kategoriji, posebno odlikovanje. Mislim da je to najveće priznanje za naše djelo. Ja bih htio da čuju na čim već mjesti da je u Ugarskoj jedno malo, skoro zaboravljeno hrvatsko selo. Svaki misli da što će nam Umok, tamo gor ne govoru hrvatski. Ne govoru kako, ali dušu imaju hrvatsku. I to se mora cijeniti. Kad bi oni mogli govoriti hrvatski, kad bi bili imali u prošlosti one mogućnosti ke su imala ona veća sela kot Koljnof i Petrovo Selo, sve bi bilo drugačije. Nisu imali prilike, ali im je interes narasan prema Hrvatstvu. Njih jednostavno ne smu zabititi, to bi morali svi upametzeti ki su za Hrvate, ki nisu za se, i ne peču si samo svoje. Svi oni bi morali gledati na to da jedno malo selo, bilo koje, ko ima poteškoće, tomu se mora pomoći, to se mora priznati, posebno kad se zna da tamо teče vrhunsko djelo.

Četvrta ploča?

To još ne znamo, tajna je. Najprije ćemo slaviti, za dvi ljeti desetu obljetnicu, ako to doživimo. Zatim se moremo razmišljavati, ali to se već zna, ako bude još ov sastav, napraviti ćemo si jednu izvanrednu ploču. Ali to je, kako sam i prije rekao, zasad još tajna.

NATJEČAJ 2008

Mađarski prosvjetni zavod (Magyar Művelődési Intézet) i Lektorat za likovnu umjetnost (Képzőművészeti lektorátus) drugi put zaredom raspisuje narodnosni fotonatječaj na temu

„Prošlost i sadašnjost naših narodnosti”.

Ovom djelatnošću Zavod želi naglasiti da je Mađarska država šarolike i bogate kulture.

Cilj je Zavoda da sudjeluje u oblikovanju povijesne samobitnosti, u očuvanju građevne i duhovne kulture nacionalnih i etničkih manjina u Mađarskoj, te da ova neprocjenjiva vrijednost postane poznatom i dokumentiranom.

Cilj je da se napravi fotoizložba koja će preko materijalnih spomenika predstaviti prošlost i sadašnjost manjina koje žive u Mađarskoj.

Nadalje, da što više njih ovjekovječi svoje doživljaje, i da ih putem fotoizložbe predstavi i drugima. Od pristiglog materijala, koji će ocijeniti stručni žiri, planira se priređivanje putujuće izložbe i izdavanje fotoalbuma.

Uvjeti natječaja:

1. Natjecati se može svatko bez obzira na dob, zanimanje i prebivalište.
2. Cilj je fotodokumentacijskog natječaja, s jedne strane, da dokumentira i predstavi građevnu kulturnu baština nacionalnih i etničkih manjina u zajedničkoj nam domovini Mađarskoj. S druge strane, da sve ono potrebno za opstanak manjina što je sagrađeno, obnovljeno ili podignuto nakon demokratskog preobražaja (primjerice: škola, domovi zajednica, spomenici, spomen-križevi, crkve, kapelice, kalvarije, groblja, križevi krajputaši, podrumi, mlinovi, gostonice, seoski domovi kulture, stari i suvremeni domovi udruga, narodnosni događaji i drugo) bude dokumentirano i pogodno za predstavljanje.
3. Kategorije:
 - dokumentarna fotografija
 - umjetnička fotografija
 - reportažna fotografija.
4. Jedan natjecatelj može poslati najviše 15 crno-bijelih i kolor fotografija izraženih na papiru – pravljениh bilo kojom tehnologijom – među kategorijama u bilo kojem rasporedu.
5. Slike moraju biti formata **13 x 18 cm**.
6. Na poledini svih fotografija neka bude čitljivo naznačen – isto kao i na prijavnim listiću – redni broj fotografije, ime i adresa autora. Ime naselja, županije ili drugo točno određeno zemljopisno mjesto gdje je slika napravljena. Prijedlog je organizatora da se svi ti podaci napišu na samoljepljivu etiketu, te samo zatim nalijepi na poledinu fotografije. (Slike dostavljene bez osnovnih obavijesti neće se proslijediti stručnom žiriju.)
7. Natjecatelji moraju popuniti **prijavni list**. Informacije na prijavnom listu moraju se slagati s čitljivim informacijama na poledini svake fotografije.
8. Mađarski prosvjetni zavod i Lektorat za primjenjenu umjetnost želi zadržati slike ako to natjecatelj dopusti. Pri kasnijem korištenju slika, pridržavat će se zakona o autorskim pravima.
9. Slike za izložbu odabrat će stručni žiri koji će biti sastavljen od suradnika Zavoda i stručnjaka pojedinih nacionalnih i etničkih manjina.
10. Organizatori izložbe su Mađarski prosvjetni zavod i Lektorat za likovnu umjetnost.
11. Otvorenie izložbe i predaja nagrada održat će se početkom ožujka 2008. godine. O točnom datumu autori će biti pravodobno obaviješteni.
12. Natjecatelji ne moraju platiti prijavninu.
13. Nagradivanje: 1.-5. mjesto umjetnički fotoalbum u vrijednosti od po 5000 Ft. Posebne nagrade: 10 komada umjetničkih fotoalbuma u vrijednosti od po 3000 Ft. Broj posebnih nagrada može biti veći bude li drugih preporuka.

14. Kalendar izložbe:

Rok dostavljanja fotografija: 30. studenoga 2007.

Stručna ocjena: 20. prosinca 2007.

Obavijest o odluci stručnog žirija: 15. siječnja 2008.

Planirano otvorenie izložbe: 1.-16. ožujka 2008.

Sve one fotografije, koje autori neće predati za arhiviranje, i koje neće ući u materijal za izložbu, Zavod će vratiti poštanskim putem do 28. veljače 2008.

Daljnje obavijesti:

Magyar Művelődési Intézet és Képzőművészeti Lektorátus, 1011 Budapest, Corvin tér 8.

Lukács Mária, Tel.: (1) 225-6043; tel/fax: (1) 225-6041; e-mail: lukacsm@mmi.hu

Obavijest o natječaju i prijavni list dostupan je na adresi www.erikanet.hu.

Oživljavanje djela Balinta Vujkova

Obilježavajući dvadesetu obljetnicu smrti pjesnika, pripovjedača i sakupljača prozna narodnog stvaralaštva bunjevačkih Hrvata Balinta Vujkova, 23. travnja na njegovu grobu na Kerskom groblju okupila se njegova obitelj te prijatelji i poštovatelji njegova lika i djela. Položeno je cvijeće na njegov grob te postavljena ploča s njegovim navodom u kojem, među ostalim, stoji: „Narodu pruži ono što razumije. A to je ispred svega njegov govorni jezik kojeg je ipak usisao, s materinim mlikom! Uz to – ja 55 g. vjerujem – taj je jezik krasan i prekrasan. Vjerujem čak i to, da sam ga ponekad uspio „fotokopirati“ u toj ljepoti.“

„Vjerujemo da je njegov sin Franjo dao najveći doprinos koji je mogao za svoga života da oživi djelo svoga баća. I obitelj koja je ostala iza Franje upravo to čini. Danas sam ponosna što mogu reći da prašine više nema na njegovu djelu, da sve ono što je on stvarao, sada živi u odjelima djece koja pohadaju nastavu na hrvatskom jeziku, da zvučna edicija koju nastavlja Radio Subotica i tim tragom pokušava slijediti ovo veliko djelo, živi tako što jednostavno svjedoči da je ova riječ neuništiva. Možda je to pravi spomenik Balintu Vujkovu – riječ koja i dalje živi. Ako znamo da narod živi u jeziku, onda danas možemo posvjedočiti da ovaj narod ima i budućnost“, rekla je ovom prigodom Katarina Čeliković.

Najveća zasluga Balinta Vujkova je što je

gotovo 57 godina sakupljaо, obradivao i komentirao prozno narodno stvaralaštvo Hrvata, posebice bunjevačkih Hrvata, na cijelom teritoriju nekadašnje SFRJ, potom Austrije, Čehoslovačke, Mađarske i Rumunjske. Do smrti objavljeno mu je više od dvadeset knjiga,

a posthumno još desetak.

Spomen na Balinta Vujkova zajednički su

organizirali njegova obitelj i Organizacijski

odbor Dana Balinta Vujkova.

Ljiljana Dulić

Trenutak za pjesmu

Josip Gujaš Đuretin

Na izmaku

Lutam ulicama
sa zaklanim nadama u sebi
Gase se svetla u daljinama
Jedan fenjer
u daljini još gori
i naglo se gasi poput meteora
To sam bio ja
I bez interesa prolazim ulicama
jer za sve to znam

Koncertni čar Marka Perkovića u Sisku

Thompson pjevao i za gradiščanske prijatelje

Thompsonove jačke je najprije začela u Gradištu svirati, ujedno i popularizirati židanska Mlada generacija. Odonda njegove pjesme se na zapadnom dijelu Ugarske širu, slušaju i sve već se najdu na listi muzičkih željov. Isto tako je danas pred svimi poznato da smo Thompsona jur nekoliko puti pokusili dobiti za Petrovo Selo, ali zaufanje nas ne ostavlja da ćemo ga jednoč i imati na petrovskoj pozornici ter da ćemo i ovde doživiti takov frenetični koncert kot pred kratkim u gradu hrvatskih pobedov, u Sisku 1. maja, utorak. U stari varoš su dospili autobusi iz Gradišća točno u 16 uri, ali to je nek vkanjba bila da ćemo moći tako rano otpodne ugledati najvećega gosta toga dana. Veliko područje su okupirali prodavači Thompsonovih majic, kapov, šalov i različnih sitnic, bojsek smo upali na sredinu majuškoga veselja. Bezimeni predorkestar je bolje za sebe svirao dalmatinske slagere, teklo pivo i vino, janjetina se je pekla, a kako smo se približavali k sedmoj uri, masa je bila sve veća. Po plakata na to vrime je bila najavljenja koncertna promocija najnovije CD-ploče *Bilo jednom u Hrvatskoj*. Turneja Marka Perkovića je štartala iz Vukovara 13. aprila, i završit će se 16. junija u zagrebačkom Maksimiru. Sisak je jur bila šesta štacija toga koncertnoga putovanja. Hrvatska stranka prava u spomenutom mjestu prez ulaznic je pozivala u loznu dolinu veseljake, kad se je pak škurina srušila na nas, veljak je postal jasno, zašto smo morali toliko čekati. Različiti vizualni i zvučni efekti su dovabili pažnju do onoga lika ki je stao za mačom na oltaru domovine. Početne riči prve pjesme iz cedejke su se zagrmile „*In principio erat*

Iz Hrvatskoga Židana su najvećimi doputovali u Sisak

floše su bile upućene prema pozornici. Thompson je na sredini jačke zaustavio ritam, molio je nazočne za pristojno ponašanje. To je bio jedini incident krež koncert, on je prez sumlje nadvladao publikom. Hrvatski barjaki na sve već mjesti su se težili prema nebu nad mirnimi, čarobnimi, mladimi obrazi. U nekoj ruki je zablistalo čislo. Ni rivnje, ni mrskih pogledov nij bilo, u iznenadujućoj harmoniji su se nepoznati objamili pred svirači na „*Tamo gdje su moji korijeni, sto ljepota živi u meni ... la la lala ... Tamo nosim svaku pobjedu svojoj zemlji, svome narodu.*“ Sve je bilo na mjestu, solo na gitari, profesionalnost nij dozvolila nijednu grišku još i skoro puni Misec je bio nazoči kot dekoracija nad kulisami. Samo je bilo potrebno vjerovati u strašnoj moći zajedništva, u čistimi čuti tvrde, ali istinske riči umjetnika i njegove muzike: „*Nek se čuje, nek se zna, nek vjori zastava, neka niko ne dira u moj mali dio svemira.*“ Thompsona moreš obožavati ili ga oduravati, ali nikako ne moreš hladnokrvno, mirnim srcem biti sudionik njegovoga koncerta. Pred njim je tribi obavezno bučati, skupa pjevati iz cijeloguta, skakati iako te pot obajde od glave do pete i još čvršće stiskati med prsti on komadić hrvatske zastave ka je onu noć nosila poruku od njegovoga omiljenoga naroda. Unutar i zvan granic ...

-Tih-

Bogatstvo ...

Pjevački zbor iz Staroga Grada

Nadalje mnogo nastupa

U sumartonskome Seoskom domu 20. travnja održana je skupština KUD-a Sumarton, koji je lani slavio desetu godinu postojanja. Sjednica se odvijala prema dnevnome redu, voditelji sekcija izvjestili su o lanjskom radu, a predsjednik o finansijskom stanju, te se raspravljalo o planovima u tekućoj godini.

U Sumartonu nije teško sazvati skupštinu, naime, članovi pojedinih sekacija svakog petka susretuju se u domu kulture na probama. I ovaj put su se spremali i na probu, no sjednica se produljila do kasnih sati, pa je ovaj put izostala.

Nakon pozdravnih riječi predsjednika Društva *Jože Đurica* voditelji sekcija saželi su prošlogodišnji rad:

Janica Vlašić govorila je o radu etnološke sekcije koja prikuplja stare predmete i fotografije. Lani se zbirka povećala s nekoliko predmeta, ali se čeka dovršetak zavičajne kuće u selu, koja bi se uredila s tim predmetima. Sekcija je priredila izložbu prilikom obljetnice.

Laci Hederić, voditelj puhačkog orkestra, žalio se na probleme okupljanja svirača, naime, raštrkani su, studiraju, rade na raznim mjestima i sviraju u kaniškom orkestru, stoga mogu se okupiti samo iznimno rijetko. Puhači su lani nastupili dva puta na berbenoj povorci i na proslavi obljetnice. Na žalost budućnost sekcije je upitna.

Silvija Hederić, voditeljica sekcije folklor-a, spomenula je problem broja plesača, koji također izstaju zbog posla, mnogi rade i subotom. Plesači su u 2006. g. imali tri nastupa u Serdahelu, Lentibi i na obljetnici, ali ne zbog toga što nisu imali poziva, nego se nisu uspjeli okupiti.

Umjetnička voditeljica plesača *Andreja Fehervari* nadopunila je izvješće. Plesači znaju plesati pet koreografija hrvatskih plesova, koraknuti bi se moglo tako da se zatraži pomoć od stručnjaka za nove koreografije. U Hrvatskoj je iskrsla potreba i za mađarskim plesovima, pa bi trebalo na repertoar staviti i neke mađarske plesove. Treba hitno riješiti i nabavu nota za tamburaše kako bi mogli pratiti glazbom određene plesove, jer svugde se traži živa glazba.

Mješoviti pjevački zbor je bez stručne voditeljice, reče *Tünde Kuzma*, voditeljica sekcije, naime, zbog tragičnih dogadaja u obitelji voditeljica je otisla. Pjevači svakog tjedna probaju, ali bez stručnjaka ne mogu napredovati u željenoj mjeri.

Najaktivnija sekcija KUD-a jest tamburaška. *Žolt Trojko*, voditelj svirača, nije nabrajao nastupe jer ih je lani bilo podosta, a sudeći po pozivima, bit će ih i u tekućoj godini. Svirači su marljivi i vidljiv je razvoj u kvaliteti. Uskoro, 28. travnja, nastupat će na festivalu tamburaša u Prelugu, koja je jedna vrsta kvalifikacije. Voditelj je s radošću govo-

rio i o podmлатku, 13-ero djece petog razreda uči svirati tamburicu. Ubuduće trebalо bi ulagati u glazbala, potreban bi bio jedan bajš i brač te sašiti za svirače narodnu nošnju.

Na razne prijedloge odgovorio je sumatonski načelnik *Lajoš Vlašić*, koji je i sam član Društva. Izvijestio je nazočne o tome da je Mješoviti odbor Medimurja i Pomurja zasjedao u Čakovcu, na kojem je bio nazočan i župan *Josip Posavec*. On je obećao svesrdnu pomoć na polju kulture, upravo zbog toga predsjedništvo treba sastaviti pismo u kojem će napisati svoje zamisli, želje, koje mogu biti i materijalnog karaktera, npr. nabava čizama, odnosno može se tražiti pomoć koreografa i slično, i to dostaviti Odboru. Inače, samouprava i nadalje želi potpomagati KUD i materijalno i moralno, te se ponosi njegovom djelatnosti.

Predsjednik je sažeo izvješća, koja su nakon toga prihvaćena, a potom je izvijestio članove o finansijskome stanju Društva i o proračunu za ovu godinu.

Mjesna samouprava svake godine s milijun forinti potpomaže djelovanje KUD-a, to će učiniti i ove godine, pa se s ostacima od prošle godine organizacija može očekivati 2.370 tisuća forinti prihoda. Iz tih materijalnih sredstava bi se kupila narodna nošnja, pojačalo, glazbala, 620-ak tisuća se predviđa na priredbe, isto toliko na putne troškove, naime, Društvo je pozvano u Stare Jankovce i u Ljubljani, a organizira li se tamburaški tabor u Šopronu, Društvo će financirati troškove sudionika.

U 2007. g. već su ostvareni neki programi u suradnji s mjesnim ustanovama, to je bilo Vincenkovo, Lakovni četrtek, fašnik, farbanje jaja, natjecanje vinara i Dan umirovljenika.

Planira se Đurđev, preskakivanje ognja, postavljanje majskog drveta (majpana), Dan sela na Duhove, priredba prigodom proštenja na Antunovo, glazbeni tabor, berbena povorka, ljuštenje kukuruza, Martinje, a usklade li članovi svoje godišnje odmore, možda i tabor na moru u kolovozu.

Skupština je donijela odluku o preinaci (modificiranju) statuta, u kojem želi uvrstiti imenovanje određene osobe za počasnoga člana Društva. Za počasnoga člana predložen je Mirko Novosel Miškec, profesor, humorista, tamburaš iz Križevaca, koji je od samih početaka (1996.) zdušno potpomagao Društvo s nastupima, uspostavljanjem veza s kulturnim skupinama iz Hrvatske, nabavom glazbala.

Na kraju sjednice *Silvija Hederić*, voditeljica plesačke sekcije, izjavila je da zbog zauzetosti ne želi obnašati tu dužnost. Skupština je to prihvatile, te izabrala novu voditeljicu sekcije *Esteru Kramarić*.

beta

Markovo 2007. na Vancagi

Blagoslov mladog žita s bogatim kulturnim programom

Tradicionalno slavljenje žita i kruha počinje u rano proljeće, na Markovo, kada ozeleni prva pšenica i svećenik blagoslovuje mlado žito na njivi. Nekada je u poljoprivrednim krajevima to bio blagdan, kad su motike i plugovi mirovali, a služila se sveta misa za usjeve i plodove zemlje, zajednički se pomolilo Darodavcu žetve za dobru žetvu, čime i danas u bunjevačkim Hrvata započinje Dužnjaca, koja će se završiti žetvom, natjecanjem risara, a zatim i velikom završnom svečanosti.

Prije nekoliko godina Općeprosvjetno središte na Vancagi upravo taj dan odabralo je za pučko slavlje, koje je po običaju i ove godine – u subotu, 28. travnja – započelo hrvatskom misom i blagoslovom žita, nastavljenog bogatim kulturnim programom i gastronomskim natjecanjem, a završeno i pučkom veselicom. Prijepodne je položeno i cvijeće na grob bunjevačkohrvatskoga pjesnika Stipana Grgića Krinoslava, kojemu je u spomen lani postavljena i spomen-ploča na školskoj zgradici.

Kako nam uz ostalo reče ravnatelj Joso Ostrogonac, nisu uspjeli naći hrvatskoga

svećenika, pa je misu na hrvatskom jeziku i blagoslov žita predvodio mjesni župnik József Reusz. Misu je ove godine pjevao Crkveni pjevački zbor iz Dušnoka, a ona je uljepšana i pratnjom TS «Bačka» iz Gare pod vodstvom Stipana Krekića.

Svojom nazočnosti Markovo su uveličali konzul gerant Generalnoga konzulata Republike Hrvatske u Pečuhu Vesna Njikoš Pečkaj, te predsjednici hrvatskih manjinskih naselja iz okolnih naselja, a okupilo se četrstotinjak gostiju i sudionika.

Svečanost je u 15 sati na Trgu svetog Stjepana ispred škole nastavljena prigodnim kulturnim programom na otvorenom u okviru kojega su se predstavili polaznici vrtića, Folklorna skupina Tamošnje škole, Pjevački zbor umirovljenika, Folklorni ansambl «Bunjevačka zlatna grana» i Orkestar «Čabar» iz Baje, TS «Orašje» iz Vršende(i Mohača), a kao glavni gost nastupio je KUD «Zora» iz Mohača. Istovremeno na dvorištu škole započelo je i gastronomsko natjecanje, koje je nakon programa završeno proglašenjem rezultata i zajedničkom večerom svih studio-nika programa.

Nakon kulturnog programa, već po tradiciji, otvorena je i bačva vina, a prve kapi dobrog crnog vina natočio je naš poznati pjesnik s bačke ravnicice Marko Dekić, koji svake godine obavlja ovu odgovornu zadaću. Zatim je sljedila pučka veselica koja je uza zvuke tambure potrajala do zore. Okupljene je zabavljao Orkestar «Čabar» iz Baje i gostujući sastav. *S. B.*

Eva Adam i Kata Šujović

U salantskoj osnovnoj školi šezdesetak učenika pohađa nastavu hrvatskoga jezika, a o njima i njihovim uspjesima brinu se dvije nastavnice: Eva Adam i Kata Šujović.

Već nekoliko godina u školi se koncem travnja organizira školsko natjecanje u kazivanju stihova uz potporu hrvatske samouprave sela.

Nije to obično natjecanje. Nastavnice i ravnateljica škole gđa Balogh, skrbe o tome da sva djeca koja pohađaju nastavu hrvatskoga jezika sudjeluju ovomu natjecanju. Nije malo trud naučiti polaznike da hrabro stanu pred šesteročlani ocjenjivački sud i kaziju stihove. Mnogo se uči u danima pred natjecanjem i puno se spremi, vježba i po razredima i pojedinačno sa svakim djetetom. Kako nam reče predsjednik salantske Hrvatske samouprave Mijo Štandovar, namjera je samouprave populariziranje nastave hrvatskoga jezika i među djecom i među članovima nastavničkoga zbora, a i u samome selu. Jer i toga dana školsku knjižnicu napunila su ne samo djeca već i radoznali roditelji, prijatelji, baki ... I oni su zajedno s njima uživali u prazniku hrvatske riječi.

Natjecanje je održano uoči seoskoga proštenje (kirbaja, bučure) u srijedu, 25. travnja. Ocjenjivači sud činili su članovi Hrvatske samouprave: Mijo Štandovar, Marija Ištaković, Rita Pavić, Jelica Darvaš te odgajateljica seoskoga vrtića Eva Kapitanj, a predsjednica ocjenjivačkoga suda bila je Branka Pavić Blažetić, glavna i odgovorna urednica Hrvatskoga glasnika.

Djeca su se natjecala u nekoliko kategorija. Okupljene i djecu pozdravila je prigodnim riječima nastavnica Eva Adam, a tada je riječ predana njima.

U kategoriji prvoga razreda natjecalo se šestero učenika. Oni su birali stihove hrvatskih pjesnika iz matične domovine, ali i iz Madarske. Najbolji rezultat, prvo mjesto, podijeli su Šara David i Sabrina Rastik, drugo mjesto podijeli su Pavao Marković i Melánia Kaposi, a treći je bio Mario Stanić.

U kategoriji drugoga razreda našli su se veoma vješti interpretatori, stoga ocjenjivački sud nije imao nimalo lagan zadatak. Prvo mjesto osvojio je Siniša Kovačević, drugo Krisztián Keresztesi, a treće Edina Czukor.

U kategoriji trećega i četvrtoga razreda poslušali smo već zahtjevnije stihove, ali su

Salanta

Natjecanje u kazivanju stihova uoči Markova

„Ne živi čovjek samo o kruhu nego o svakoj riječi što izlazi iz Božjih ust ...“

djeca pokazala zavidno znanje u njihovu kazivanju. Prvo mjesto osvojila je Bianka Baranyai, drugo Karmen Križić, a treće Noémi Orosz.

U kategoriji petoga razreda natjecalo se 11 učenika. Prvo mjesto pripalo je Viktorija Križić, drugo Dominiki Stanić, a treće Lilli Szendrői. Učenici šestoga, sedmoga i osmoga razreda natjecali su se u zajedničkoj kategoriji, njih osmero, a najbolja je bila Judita Šokac, drugo mjesto pripalo je Adrien Surján, a treće je osvojila Vivien Túróczi.

Pošto su proglašeni rezultati i podijeljeni prigodni pokloni najboljima, a uz pomoć i potporu Hrvatske samouprave koja je finansirala natjecanje i poklone, sva su djeca dobila spomenice i prigodne poklone, školski pribor, čokolade, bombone.

Nazočnima se obratio i predsjednik Hrvatske samouprave Mijo Štandovar naglasivši važnost ovakvih natjecanja i razvoj hrvatskoga jezika u školi i u selu. Samouprava će nastaviti pomagati nastavu hrvatskoga jezika

u skladu sa svojim materijalnim mogućnostima, te je pozvao djecu na aktivnost. Na samome kraju svi skupa stali su pred naš objektiv i još jednom ovjekovječili ovo masovno natjecanje iz kazivanja stihova na hrvatskom jeziku u salantskoj školi. bp

Dva Gradišćanci na CD-ploči HKD-a

Marko Šteiner

Silvana Pajrić

Mogli bi reći da ništ novoga nij pod nebom, kad pomislimo na to kako će se vrijeda snimiti glas najuspješnijih izvodjačev na GRAJAM-u, u njegovantu Croatice. K ovoj visti sliši da Gradišćansku jačku mlađih imaju i u Austriji, a tamo je krajem marcijuša jur prezentirana cedejka najboljih pjevačev i pjevačic. Glazbeni produkt, pod naslovom GRAJAM *Narodni hiti*, sadrži sve skupa 16 gradišćanskih narodnih jačak, u jako zanimljivoj, takorekuć i modernoj obradi. Aranžmane za jačke je napisao Feri Fellinger a tonski tehničar je bio Karl Idl, suradnik ORF-a. Hrvatsko kulturno društvo u Gradišću je angažiralo mlade od 8 do 17 ljet

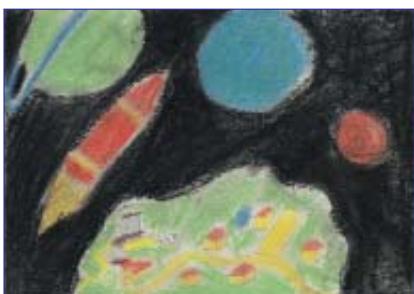
starosti, međ kimi su i dva naši Gradišćanci. Koljnofka, Silvana Pajrić učenica 4. razreda OŠ Mihovil Naković je uspješno nastupala i na četarskom GRAJAM-u, a na dotičnom nosačem zvuka jači *Maricu rožicu*. Drugi odlikovani naš pjevač ki je zasluzio da sudjeluje na ovoj cedejki je Židanac, gimnazijalac HOŠIG-a, Marko Šteiner ki je uz ostalo i veliko glazbeno običanje Gradišća. Koliko je poznato, on je strastveni pjevač zabavne rock-grupe Mlada generacija, a lani smo mu se mogli veseliti i kod Thompsonovoj gradišćanskoj kopiji. Na ovoj ploči je otpjevao *Posijal sam ripu*.

-Tih-

Iz života martinačke škole

Da su martinački učenici aktivni, pokazuju to i njihova imena na našim stranicama. A da vole plesati i narodne i moderne plesove, pokazuju njihovi nastupi i izvrsni rezultati na mnogobrojnim natjecanjima. Tako su članovi školskoga kružoka modernoga plesa ujedno i članovi društva «Táncoló cipellők SE», njih petnaestero, 22. travnja nastupili u Tápióságú, naselju udaljenom 40-ak kilometara od Budimpešte na I. državnom amaterskom plesnom festivalu „Silver Dance“. Martinačku djecu na nastup pratili su i brojni roditelji. U velikoj konkurenciji natjecanje je trajalo od

ranih prijepodnevnih do kasnih večernjih sati. Natjecalo se u solo kategoriji, malim i velikim skupinama te u različitim plesnim formacijama. Baš su najmlađi učenici martinačke škole, dječja skupina, osvojili prvo i drugo mjesto u kategoriji «Hip-hop» za male skupine. Natjecatelji i brojna publika tijekom dana imali su prilike uživati u 150 plesnih ostvarenja. Stručnom sudu nije bilo nimalo lako između toliko izvođača izabrati najbolje. Natjecanju su sudjelovali i članovi veće skupine, kružoka modernoga plesa u martinačkoj školi, ali nisu se plasirali među najbolje. (EKS)

Dora Varga
Raketa – 4. r., HOŠIGCintia Parádi
Pjesma – 1. r., HOŠIGIzradila: Dijana Kovačić
iz Tričehaza

Glasnikova mala učilica

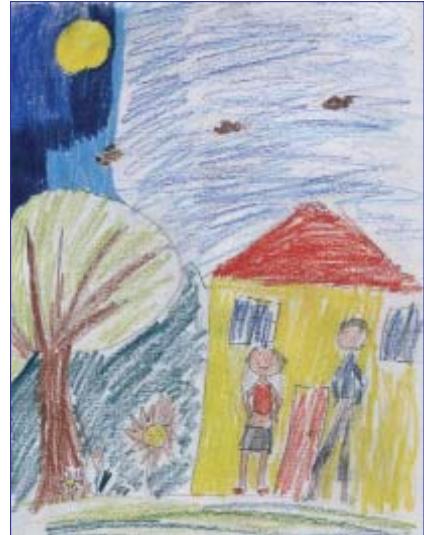
Skrivačice

Poštar mi donosi novine.
Poslije kiše nabuja Kupa.
Nabrali su punu košaru voća.
Sad nam amateri vode društvo.
Ta je sveta cijeloj obitelji dosta.

U svakoj se rečenici krije jedan
rodbinski naziv. Primjer: u rečenici
«Ana pobra tulipane» krije se riječ brat.

Dopunjajka

... LIPA.
Uz tri dodana slova biljka je nova.

Greta Kühne
Pjesma – 1. r., HOŠIGSonja Červenji
Raketa – 1. r., HOŠIG

GORNJI ČETAR – Osnovna škola sela je prošle subote priredila športsku subotu za školare i njeve roditelje iz pet naselj. Kako je rekao učitelj tjelovježbanja Attila Kratochwill, dopodne su bila na velikom igralištu razna naticanja, bižanje za šikanost, nogometno prvenstvo med razredi, a i naticanje za bicikliste.

KOLJNOF – Učiteljski zbor Osnovne škole „Mihovil Naković“ je organizirao 12. maja, subotu, uvečer školski bal za dobrovorne svrhe. Iz čistoga dohotka zabave će financirati namješčaj u prostoriji za stolni tenis. Na fešti su se čuli stari šlageri, bilo je i glazbenoga naticanja, a ostvarile su se i muzičke želje.

NARDA – Na trodnevni izlet u Hrvatsku su otputovali najavljenici u organizaciji mjesne Hrvatske manjinske samouprave minuli vikend. Zanimljive putne štacije su bile Pula, Brijuni, Poreč, Postojna i u Sloveniji mjesto Martjanci, polag Murske Sobote. Tamo je služio neko vrime kot farnik Jožef Horvat, rodjen u Nardi, i njegov grobni spomenik su isto tako posjetili putnici, a malo kasnije za njega je bila i maša zadušnica u crikvi sv. Martina na Muri.

JURA – Krajem ovoga vikenda će brojne gradičanske grupe nastupati pred stručnom komisijom za državnu kvalifikaciju. KUD Kajkavci će predstaviti Umočko veselje, Mladi Undanci takaj će odnesti mjesni splet tancev, a četarska, pred kratkim utemeljena folklorna grupa s Dolnjopuljanskim kolom se gane na izmirenju. Sve te tri grupe umjetnički dirigira Undanac Štefan Kolosar. Uza to i židanski Čakavci će se predstaviti pred stručnom komisijom kot i kemljansko Konoplje, pod dirigiranjem Francija Nemeta.

KISEG – Ov povijesni varoš i njegova mikroregija prvi put će ove subote prirediti skupni dan s kulturnimi dogodjaji, predstavami, predavanji ter vinskom izložbom, sajmom predmetov raznih ručnih meštirov, kušanjem jila, vatrometom ter noćnom zabavom. Pokidob se u ovom kraju nalazu i naša hrvatska sela Plajgor, Hrvatski Židan, Prisika, oni će se uz kiseške Hrvate takaj predstaviti sa svojimi vriđnostima. U kulturnom bloku nastupa prisičko Kulturno-umjetničko društvo Zviranjak ter kiseški mišani zbor Zora.

Dođući Hrvatski dani u Bizonji

Spravišće na Duhovski vikend za jezero ljudi

I ljetos će seći po selu u šarenoj povorki

– Sedamnaesti put organiziramo Dane Hrvatov u Bizonji, svako ljeto nešto drugačije i nešto novo predviđamo. Svenek na koncu ovoga mjeseca, 25., 26 i 27. maja, kad ćeju biti Duhi, onda se pripravljamo na našu lipu svetačnost – kaže u uvodu našega razgovora Tilda Körösi, direktorica doma kulture, ujedno i predsjednica Hrvatskoga kulturnoga društva u Bizonji, ter nastavlja: – Svenek najdemo kakav cilj, ljetos smo mislili da ona sela ka smo blizu jedno drugomu (Čunovo, Hrvatski Jandrov, Devinsko Novo Selo i Bijelo Selo iz Austrije) da mi skupadojdemo, svečujemo našu skupnu kulturu ter uživamo u predstavi kulturnih društava cijeli dan i noć. Na programu je još, isto kot i lani, naticanje u kuhanju, a zatim ćemo i skupa to pojesti. Za povorkom, kulturnim programom ćemo i Hrvatski bal imati sa židanskom Mladom generacijom.

Ljetos će Bizonju posjetiti i partneri iz zagorskoga Šenkovca, s kimi je sklopljena veza pred trima ljeti. Lani je velika bizonjska delegacija boravila kod njih, a sad je Gradišćanci čekaju s punim srcem veselja. – Šenkovi su naši najnoviji partneri, prvi put mislimo na to i planiramo da ćemo ovu suradnju zapečatiti i u dokumenti. Na ovom smo se jur čuda študerali, kako velike obaveze, dužnosti ne moremo na se zeti jer daljina je ipak daljina. Namjeravamo javno dati svidočanstvo da smo prijatelji i kanimo skupa svečevati i viditi se, ako je moguće, nadalje i u ekonomiji, športu i kulturi. Najvažnije je pak jezično zblženje.

Kako smo doznali, Bizonci se pripravljaju i na veliki jubilej, pokidob je pred tridesetimi ljeti utemeljen jačkarni zbor Jorgovan. Na ovom lipom jubileju poiskat i pozdravit ćeju se negdašnji osnivači jačkarov, a i oni ki jur

Tilda Körösi,
jedna od
organizatorov

nisu med nami, ter ćeju se va cimitoru položiti i vijenci spominka. Pjevačko djelovanje u selu je bilo neprekidno, samo jedno ljeto je durala pauza. Odonda su se generacije minjale, ali sadašnja grupa jur tri ljeti postoji i pjeva skupa u ovoj formi.

Lip je običaj u Bizonji da za ovu trodnevnu svetačnost u selu beru i kolače, poharaje subotu dopodne. Ovo će kasnije ponuditi gostom. Ki kani i kako more, daje i male dare za tombolu, a glavna nagrada na Hrvatskom balu bude jednotajedno ljetovanje za dvi peršone u Dubrovniku. Na pozivnici Bizonci i s geslom pozivaju sve zainteresirane: „Hod’te, ljudi, neka budu Hrvati u velikoj radosti!“ Na pitanje, na koliko gostov računaju organizatori prilikom ove najveće svetačnosti, polag austro-slovačko-ugarske granice je odgovor zvučio ovako: – Okolo 300 gostov će doći ki su pozvani, tamburaši, plesači, jačkari iz Devinskoga Novoga Sela, Bijelog Sela, Čunova i Šenkovca i iz Bizonje, a čekamo goste i iz Kemlje, Staroga Građa ki znaju jur najprije svenek da imamo ov veliki program. Ove tri dane sve skupa računamo na jezero ljudi.

-Tih-

ŠPORT

Športaši – veleposlanici Hrvatske u svijetu

Ostvarivanjem zapaženih rezultata, iz tjedna u tjedan, nižu su uspjesi hrvatskih športaša, koji su uistinu veleposlanici Hrvatske u svijetu.

Blanka Vlašić postavila novi hrvatski rekord u skoku u vis, a Ivana Brkljačić u bacanju kladiva

Blanka Vlašić na Grand Prix mitingu u Dohi osvojila je prvo mjesto s preskočenih 2,04 metra, čime je postavila novi rekord Hrvatske na otvorenome (do sada njezin rekord bio je 2,03 metra) i trenutačno najbolji rezultat sezone u svijetu. Iz trećeg pokušaja preskočila je 2,04, a zatim napala i svjetski rekord na 2,10 metra, ali unatoč tome što je u sva tri skoka bila jako blizu, nije uspjela. Podsjetimo, to je njezin drugi najbolji skok u karijeri, jer na dvoranskom mitingu u Banskoj Bistrici preskočila je centimetar više. Blanka Vlašić uskoro ćemo vidjeti na domaćem terenu, jer 19. svibnja skakat će u Splitu.

Na istome mitingu Ivana Brkljačić je bacila kladivo na 74,62 metra, osvojivši treće mjesto, te samo u pet dana dvaput popravila hrvatski rekord, nakon što je u Osaki kladivo letjelo 72,15 metara. Ivana Brkljačić time je trenutno druga u poretku za završnicu Grand Prix mitinga, a njezinih 74,62 metra četvrti rezultat sezone.

Ratko Rudić u Kući slavnih

Ratko Rudić, izbornik hrvatske vaterpolske reprezentacije te jedan od najboljih hrvatskih i svjetskih trenera, za svoj trenerski rad i uspjehe u proteklih 25 godina u noći sa subote na nedjelju u američkom gradiću For Lauderdaleu bit će primljen u Kuću slavnih. Time će postati osmi Hrvat u Kući slavnih, u koju su prije primljeni hrvatski športaši Dražen Petrović, Krešimir Čosić, Mirko Novosel, Đurđica Bjedov, Zdravko Kovačić, Zdravko Ježić i

Zoran Janković. Ratko Rudić osvajao je olimpijska, europska i svjetska zlata, a jedini je izbornik koji je na četirima uzastopnim olimpijskim igrama osvojio odličje, s tri različite reprezentacije bio je svjetski prvak.

Jug Dubrovnik i Šibenik poraženi, ali izgledi još postoje

Premda je u prvom susretu četvrtfinala vaterpolske Eurolige Jug Dubrovnik poražen u Budimpešti od mađarskog Vasasa, članovi i vodstvo hrvatske momčadi nadaju se prolazu u Final Four. Jug je gubio i sa 11 : 6, no na kraju se izvukao s minimalnim porazom 11 : 10, spasivši izglede uoči uzvrata koji se igra na Gružu 23. svibnja.

U prvoj utakmici završnice Kupa LEN-a vaterpolisti Šibenika na domaćem plivalištu i izgubili su od ruskog Sintez Kazana s rezultatom 12 : 10. Iako su tri četvrtine, do rezultata 9 : 7, imali vodstvo, gostujuća momčad sastavljena od internacionalaca uspjela je pobijediti i osigurati prednost uoči uzvratnog susreta koji se igra 23. svibnja.

Kup Alpe-Jadran: mlada hrvatska nogometna reprezentacija u završnici

Pošto je hrvatska mlada nogometna reprezentacija – vođena izbornikom Draženom Ladićem, vratarom vatreñih koji su 1998. osvojili broncu na SP-u u Francuskoj – savladala Mađarsku s 2 : 0, Slovačka i Hrvatska 22. svibnja igraju u završnici Kupa Alpe-Jadran Miropa. Bit će to posljednja provjera mlade reprezentacije uoči lipanjskog početka kvalifikacija za EP.

S. B.

Vinovita, 13. međunarodni sajam vina i opreme za vinarstvo i vinogradarstvo

Od 9. do 12. svibnja na Zagrebačkom velesajmu

Na sajmu i u natjecateljskom dijelu sajma sudjelovala je i Udruga hrvatskih vinogradara iz Madarske sa šest uzoraka vina, i sa samostalnim izložbenim prostorom, kazao je za Hrvatski glasnik predsjednik Udruge Mišo Hepp. Raznolikost i kakvoća hrvatskih vina čine nacionalni i gastronomski identitet Hrvatske prepoznatljivim i dojmljivim. Hrvatsko vinogradarstvo i vinarska proizvodnja u vlastitom turizmu ima veliko tržište i sigurni put razvoja samo ako vodi računa o domaćem proizvođaču i proizvodu. Nesmiljeno tržište, novi zahtjevi i uvjeti prilagodbe pravilima Europske unije traže brzo reagiranje u usklađivanju zakonodavstva, pristupu proizvodnji, usvajanju novih tehnologija, promišljanju strategije razvoja, i u vinogradarstvu i u vinarstvu. Nove spoznaje i informacije danas su ključni čimbenik razvoja, odnosno opstanka. VINOVITA 2007, najveći regionalni sajam ove vrste, ima zadatak okupiti na jednome mjestu sve zainteresirane iz navedene gospodarske grane radi upoznavanja s najnovijim proizvodima, uslugama, tehnologijama koje se nude u tom sektoru. Prilika za stručno, objektivno i međunarodno priznato vrednovanje kakvoće vina svakog vinara jest i *Međunarodno ocjenjivanje vin*, pod visokim pokroviteljstvom *Međunarodnog ureda za lozu i vino u Parizu (OIV)*. Ocjenom uglednih i licenciranih degustatora OIV-a konkurirate za međunarodno priznatu medalju koja je odličan signal tržištu. Povodom i za vrijeme VINOVITE 2007 održan je i: Natječaj za Izbor 2 Hrvatske vinske kraljice, te Natječaj za najboljega mlađog hrvatskog vinara 2007. Cilj je sajma okupiti na jednom mjestu sve najznačajnije čimbenike i sudionike ove privredne grane, gospodarstvenike, ulagače, znanstvenike, potrošače ..., predstavljanje novih vina, opreme, sustava i tehnologija u proizvodnji i čuvanju vina, opreme, sustava i tehnologija u vinogradarstvu, poduka potrošača radi poticanja kulture pijenja vina i slaganja hrane s odgovarajućim vinima, okupiti i sve druge zainteresirane sudionike, udruge, promicatelje kvalitetnih vina. I ovogodišnjoj Vinoviti u natjecateljskom i izložbenom dijelu sajma sudjelovala je Udruga hrvatskih vinogradara u Mađarskoj, po staroj tradiciji. Naši vinari imali su jedan od najlepših i najposjećenijih izložbenih prostora sajma, a u natjecateljskom dijelu programa šest naših vinara sudjelovalo je sa šest uzoraka vina te su postigli dobre rezultate.

Želite iz svoje sobe gledati predivno Jadransko more, ili hoćete da vas zadrijeva žubor valova? Rezervirajte apartman kod nas!

**Priščapac
Apartment Hotel
i Ronilački centar**

Kristalno čisto more, mir, ronjenje ...

Idealno ljetovalište obiteljima, mладencima na bračnom putovanju, roniocima i svima onima koji visoko cijene slani miris mora, dalmatinsku kuhinju i tišinu.

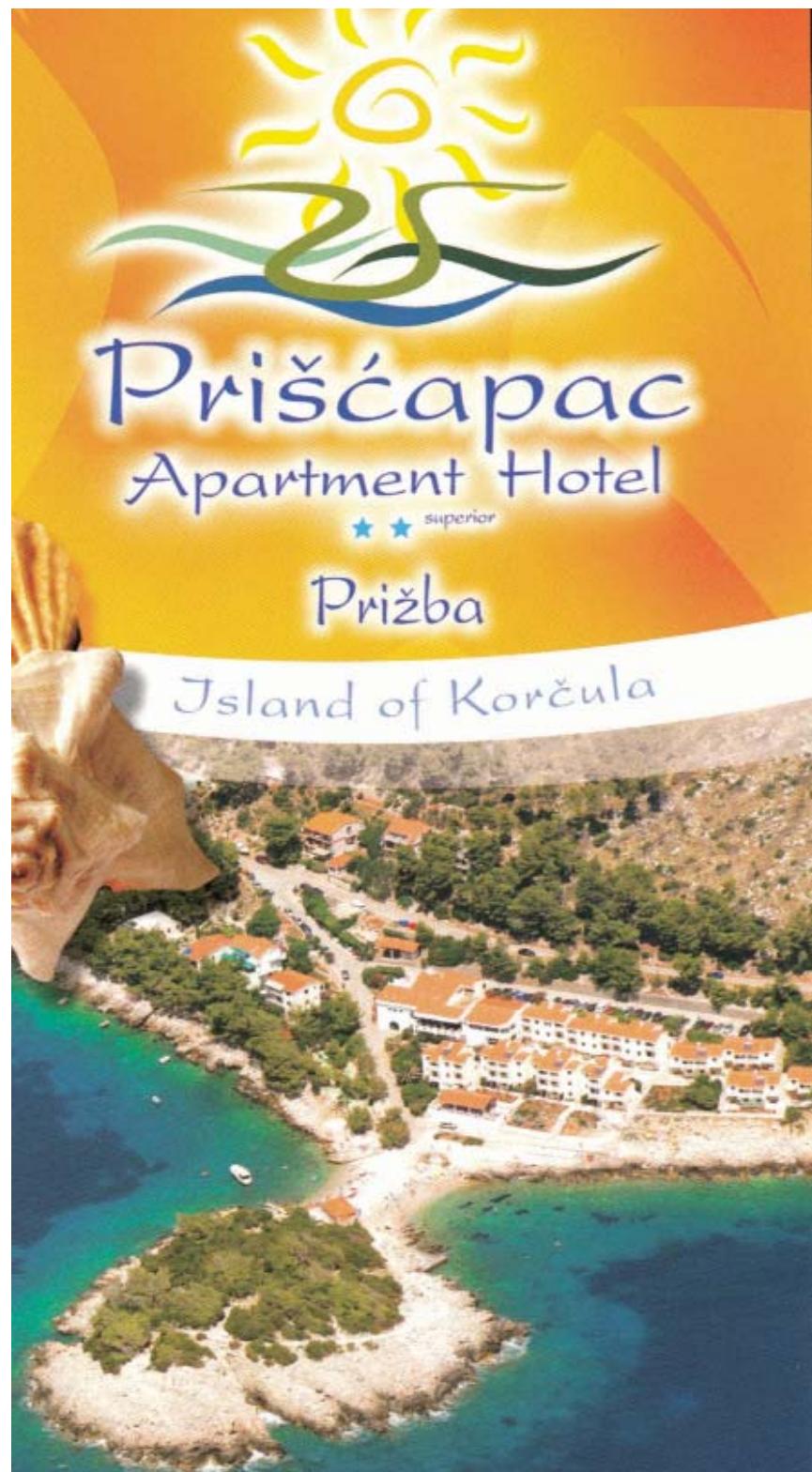
**Uime svih djelatnika čeka
Vas ravnatelj objekta:
Ladislav Romac**

Telefon: + 385 20 861 178
Mobilni: + 385 99 313 7001
+ 36 30 696 6087

E-mail: hotel@priscapac.com
Web: www.priscapac.com

**Akcija u pretsezoni
i posezoni!**

**Umirovljenici (62+)
i mladenci na bračnom
putovanju plaćaju 4 dana,
ali ostaju 5 dana,
plaćaju 5 dana, ali ostaju
7 dana, plaćaju 7 dana,
ali ostaju 14 dana!**

GLAVNA I ODGOVORNA UREDNICA: Branka Pavić-Blažetin, tel.: 72/435-416, e-mail: branka@croatica.hu, NOVINARI: Stipan Balatinac (zamj. gl. i od. urednika), tel.: 79/454-614, e-mail: balinac@croatica.hu, Bernadeta Blažetin, tel.: 93/383-034, e-mail: beta@croatica.hu, Timea Horvat, tel.: 94/315-479, e-mail: tiho@croatica.hu, LEKTOR: Živko Mandić, tel.: 1/256-0765, e-mail: zsviko@croatica.hu ADRESA: 1065 Budapest, Nagymező u. 49. Tel./Fax: 1/269-2811, tel.: 1/269-1974, e-mail: glasnik@croatica.hu – ZA POŠTANSKE POŠILJKE: 1396 Budapest, Pf. 495. OSNIVAČ: Savez Hrvata u Madarskoj. IZDAVAČ: Croatica Kht. RAVNATELJ: Čaba Horvath. List širi posredstvom Madarske pošte, na osnovi pretplate na žiroračun: CITIBANK Rt. 10800014-30000006-10612032, redakcija Hrvatskoga glasnika i alternativni širitelji. Pretplata na godinu dana iznosi: 5200,- Ft. List pomaže Javna zaklada za nacionalne i etničke manjine u Madarskoj. Rukopise, fotografije i crteže ne čuvamo i ne vraćamo. TISKARSKA PRIPREMA, TISAK: CROATICA Kht., 1065 Budapest, Nagymező u. 49.

HU ISSN 1215-1270